สคร.กรุงพนมเปญ ร่วมกับ สมาคมนักธุรกิจไทยในกัมพูชา

จัดสัมมนาให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการไทยในกัมพูชา เรื่อง ภาษี

ในหัวข้อเรื่อง "Practical in Cambodia Taxation"

ณ โรงแรมจูเลียน่า พนมเปญ

วันที่ 15 กรกฎาคม 2553 เวลา 15.00 น.- 17.00 น.



วัตถุประสงค์ของการจัดสัมมนา :

(1) เพื่อเป็นการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ ระบบภาษีทั่วไป ของประเทศกัมพูชา ได้แก่ Business Tax, Vat, With holding Tax, minimum tax 1%, Corporate Tax, Tax on sale, Tax on salary and fringe benefits , บทปรับ/ลงโทษ กรณียื่นภาษีไม่ถูกต้อง ฯลฯ

(2) เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับระบบการตรวจสอบภาษีอากร ของ กรมสรรพากร ให้ทราบถึงผังการบริหารงาน บทบาทและหน้าที่ และขอบเขต การตรวจสอบภาษี ของแต่ละหน่วยงานใน กรมสรรพากร

(3) เพื่อให้ทราบขั้นตอน และกระบวนการหาข้อยุติในการตรวจสอบภาษี กรณีที่ผู้ประกอบการและเจ้าหน้า กรมสรรพากรเกิดข้อพิพาทเรื่องภาษี

(1.4) เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและตอบปัญหา ข้อสงสัยและข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น เกี่ยวกับเรื่องภาษี

ผู้บรรยาย :



Mr. Vann Puthipol

ตำแหน่ง Director

Department of Large Taxpayers and General Department of Taxation



Mr. Key Kak

ตำแหน่ง Chairman of Morison Kak & Associés

Certified Public Accountants, Cambodia



Mr.Heng Thy

ตำแหน่ง Senior Manager of Price Waterhouse Coopers

Phnom Penh, Cambodia



ผู้เข้าร่วมสัมมนา : ประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้จัดการ/ผู้ช่วย/พนักงานฝ่ายบัญชีและการเงินในบริษัทของคนไทย จำนวน 150 คน

เนื้อหาการสัมมนา :

เน้นย้ำให้ ผู้ประกอบการและนิติบุคคลในกัมพูชาต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎหมายการเงินและภาษีอากร

ภาษีที่สำคัญได้แก่

(1) ภาษีกำไร (Tax on Profit) เป็นภาษีเงินได้จากธุรกิจประเภทต่างๆ จากผลกำไรที่ได้รับคำนวณเป็นรายเดือน สำหรับบุคคลที่มีภูมิลำเนาในกัมพูชา (resident person) จัดเก็บจากรายได้ที่เกิดขึ้นทั้งในและนอกประเทศ ส่วนผู้ที่ไม่มีภูมิลำเนาในกัมพูชา (non-resident person) จัดเก็บเฉพาะรายได้ที่เกิดขึ้นในประเทศกัมพูชา อัตราร้อยละ 20

- ธุรกิจผลิตน้ำมัน ก๊าซธรรมชาติ และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติ ร้อยละ 30

- ธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก CDC ได้รับการลดหย่อนจากร้อยละ 20 เหลือร้อยละ 9 หรือได้รับการยกเว้นภาษี เหลือ 0 ในช่วงที่ได้รับสิทธิพิเศษ

- ภาษีหัก ณ ที่จ่าย (Withholding Tax) ให้มีการหักภาษี ณ ที่จ่ายทุกครั้งที่มีการจ่ายเงินสดหรือสิ่งของที่มีมูลค่าให้แก่บุคคลผู้มีภูมิลำเนาในกัมพูชา อัตราร้อยละ 4- 15 ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการจ่าย เช่น

- ❖ รายได้จากการให้บริการ (บริหาร จัดการ และการให้คำปรึกษา เป็นต้น) ภาษีหัก ณ ที่จ่ายร้อยละ 15
- ❖ รายได้จากดอกเบี้ย จากการให้เช่าอสังหาริมทรัพย์ และจากกิจการที่เกี่ยวข้องกับแร่ธรรมชาติ ภาษีหัก ณ ที่จ่ายร้อยละ 15
- ❖ รายได้จากการให้เช่าทรัพย์สิน ภาษีหัก ณ ที่จ่ายร้อยละ 10
- ❖ รายได้จากดอกเบี้ยธนาคาร ภาษีหัก ณ ที่จ่าย ของบัญชีออมทรัพย์ ร้อยละ 4 ส่วน ของบัญชีเดินสะพัด ร้อยละ 6

การจ่ายรายได้ให้กับผู้เสียภาษีที่มิได้มีภูมิลำเนาอยู่ในกัมพูชา ภาษีหัก ณ ที่จ่ายร้อยละ 14 ของยอดเงินที่จ่าย ได้แก่ ดอกเบี้ย ค่าลิขสิทธิ์ การเช่า รายได้อื่นที่เกี่ยวกับการใช้สินทรัพย์ ค่าการจัดการหรือการให้บริการด้านเทคนิค และเงินปันผล

(2) ภาษีกำไรขั้นต่ำ (Minimum Tax) แยกเก็บต่างหากจากผลกำไร ในอัตราร้อยละ 1 ของยอดผลกำไร

(3) ภาษีเงินได้ (Tax on Salary) จัดเก็บจากผู้มี รายได้จากเงินเดือนหรือค่าจ้างที่รับจากผู้ว่าจ้างที่อยู่ในประเทศกัมพูชา ภาษีจะหักโดยนายจ้างหรือผู้ว่าจ้าง แล้วนำส่งรัฐบาลภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป ในอัตราก้าวหน้าตั้งแต่ 5%-20%

(4) ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax) จัดเก็บ ร้อยละ 10 **ยกเว้น** สินค้าหรือบริการที่ส่งออก รวมทั้งบริการที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งผู้โดยสารและสินค้าระหว่างประเทศ

(5) ภาษีเฉพาะสำหรับสินค้าและบริการบางประเภท (Specific Tax on Certain Merchandise and Service) จัดเก็บเพิ่มเติมจากสินค้านำเข้าบางชนิด รวมทั้งสินค้าหรือบริการที่ผลิตภายในประเทศ เช่น เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บุหรี่ ซิกการ์ เบียร์ การให้บริการด้านบันเทิง การขนส่งผู้โดยสารทางอากาศ และการโทรคมนาคม อัตรา ระหว่าง 3 % - 25%

(6) ภาษีเหล้าและบุหรี่ (Tax for Public lighting) อัตราร้อยละ 3 เป็นภาษีทางอ้อม ซึ่งผู้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่มีหน้าที่ต้องชำระ

(7) ภาษีที่อยู่อาศัย (Tax on Accomodation) อัตราร้อยละ 2 เป็นภาษีทางอ้อม ซึ่งผู้ให้บริการด้านที่อยู่อาศัย (โรงแรมและเกสเฮาส์) มีหน้าที่ต้องชำระ

(8) ภาษีประกอบธุรกิจเฉพาะ (Patent Tax) เป็นภาษีที่เรียกเก็บจากธุรกิจทุกประเภทตามยอดขายหรือรายได้ประจำปีของกิจการ กำหนดชำระภายในสิ้นเดือนมีนาคมของทุกปี หากธุรกิจเริ่มดำเนินการในครึ่งปีแรกผู้ชำระภาษีต้องชำระเต็มจำนวน แต่อาจชำระครึ่งหนึ่งหากธุรกิจเริ่มดำเนินการในครึ่งปีหลัง ธุรกิจที่มีสาขา โกดัง โรงงาน หรือสำนักงานในธุรกิจเดียวกันและมีอำนาจควบคุมได้ในพื้นที่เดียวกันสามารถจ่ายรวมกันได้ แต่ถ้ามีธุรกิจที่แตกต่างกันในสถานที่ต่างกัน ต้องยื่นชำระภาษีแต่ละธุรกิจและแต่ละสถานที่ซึ่งเป็นที่ตั้งของธุรกิจนั้นๆ

การตรวจสอบบัญชี

มาตรฐานการตรวจสอบบัญชีของกัมพูชาสอดคล้องกับมาตรฐานการตรวจสอบบัญชีระบบสากล ซึ่งกิจการ บุคคลทั่วไป หรือนิติบุคคล ทั้งกัมพูชาและต่างชาติ ต้องยื่นงบการเงินให้ผู้ตรวจสอบบัญชีอิสระทำการตรวจสอบเมื่อเข้าเงื่อนไข ดังนี้

- มียอดรายได้รวมประจำปี ตั้งแต่ 3 พันล้านเรียล

- มีสินทรัพย์มูลค่าเฉลี่ยในแต่ละปีตั้งแต่ 2 พันล้านเรียบขึ้นไปในปีตรวจสอบบัญชี

- มีการจ้างพนักงานตั้งแต่ 100 คนขึ้นไปในปีตรวจสอบบัญชี

ประเด็นปัญหาสำคัญที่พบในการตรวจสอบบัญชีธุรกิจในกัมพูชา ได้แก่

(1) การหักภาษี ณ ที่จ่าย (With holding Tax) การจ่ายเงินชำระค่าบริการแก่บุคคลที่ไม่ได้จดทะเบียนภาษีกับกรมสรรพากร ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย ร้อยละ 15 ของยอดเงินรวม และ สำหรับการชำระค่าเช่า ต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย ร้อยละ 10

(2) ภาษีเงินได้ (Tax on Salary) ผู้มีภูมิลำเนาในกัมพูชาต้องจ่ายภาษีจากเงินรายได้ที่ได้รับจากการจ้างงานทั้งในประเทศและนอกประเทศกัมพูชา

- ภาษีจากผลตอบแทนพิเศษที่ได้รับนอกเหนือจากรายได้ (Tax on Fringe Benefits) รวมถึงสินค้า บริการและผลประโยชน์อื่นๆทั้งในรูปตัวเงิน หรือการจ่ายทั้งทางตรงหรือทางอ้อมแก่ลูกจ้าง ในอัตราร้อยละ 20

- ธุรกรรมระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้อง (Related party transactions) ในกรณีที่บุคคลมีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันกรมสรรพากร อาจทำการปันส่วนรายได้ การหักลบ หรือผลประโยชน์อื่นๆระหว่างบุคคลนั้น เพื่อป้องกันการหลีกเลี่ยง

หรือหลบภาษีแต่ในเรื่องนี้กัมพูชายังไม่มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในการปันส่วนรายได้และค่าใช้จ่ายระหว่างบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกัน

- เอกสาร (Documentation) กรณีที่ผู้ชำระภาษีไม่สามารถจัดหาเอกสารหรือไม่สามารถยื่นเอกสารที่ครบถ้วนสมบูรณ์ต่อกรมสรรพากร ๆ อาจใช้ข้อมูลเท่าที่มีอยู่ใช้ในการประเมินภาษี ซึ่งไม่ชัดเจนว่าการประเมินภาษีนั้นถูกต้อง

ข้อสังเกต

การจัดสัมมนาเรื่อง "Practical in Cambodia Taxation" นี้เป็นการจัดสัมมนาครั้งแรก มุ่งเน้นเรื่องภาษีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ต้องการให้นักธุรกิจไทยในกัมพูชา มีความเข้าใจข้อมูลกฎหมาย กฎระเบียบด้านภาษี และระบบการตรวจสอบบัญชีของกัมพูชา รวมถึงทราบถึงหน้าที่ความรับผิดชอบและขอบเขตการตรวจสอบภาษีของหน่วยงานต่างๆในกรมสรรพากร

ในการสัมมนามีการเปิดโอกาสให้นักธุรกิจได้ซักถามปัญหา ประเด็นที่มีข้อสงสัยและข้อผิดพลาดที่เกี่ยวข้องในทางปฏิบัติทางภาษีพบว่า ปัญหาที่พบมากที่สุดในการทำบัญชี ได้แก่ การขาดความเข้าใจในเรื่องของการชำระภาษี เช่น ภาษีจากผลตอบแทนพิเศษที่นอกเหนือจากรายได้ (Tax on Fringe Benefits) การหักภาษี ณ ที่จ่าย การชำระภาษีเงินได้ (Tax on Salary) และผู้ที่ต้องชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) เป็นต้น

นักธุรกิจเห็นว่า การเปิดโอกาสให้หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดเก็บภาษีมีอำนาจใช้ดุลยพินิจในการประเมินภาษี ทำให้มีการใช้อำนาจโดยมิชอบ มีการประเมินภาษีสูงเกินความเป็นจริง และมีการใช้อำนาจในการเรียกผลประโยชน์จากธุรกิจ ส่งผลให้เกิดต้นทุนสูงต่อการทำธุรกิจในกัมพูชา

<u>เอกสารประกอบการบรรยาย ดังแนบ</u>

สคร. กรุงพนมเปญ

สิงหาคม 2553

ภาคผนวก

คำถามที่ผู้เข้าร่วมการสัมนาต้องการทราบคำตอบ

(1) ปัญหาเรื่องภาษีจากผลตอบแทนพิเศษที่ได้รับนอกเหนือจากรายได้ (Tax on Fringe Benefits) - กรณีที่บริษัทเป็นผู้รับผิดชอบค่าเช่าที่พักของพนักงาน โดยมีวิธีการ คือ พนักงานทำสัญญาเช่าและจ่ายค่าเช่าโดยตรงกับผู้ให้เช่าแล้วจึงมาเบิกคืนจากบริษัท

(1.1) กรณีนี้พนักงานผู้เช่าต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายร้อยละ 10 จากยอดเงินค่าเช่าที่ต้องจ่ายแก่ผู้ให้เช่าทุกครั้ง?

(1.2) เมื่อพนักงานผู้เช่ามาทำการเบิกค่าเช่าจากบริษัท ๆ จะต้องหัก ภาษี ณ ที่จ่ายร้อยละ 10 เช่นกัน ถูกต้องหรือไม่

(2) ปัญหาเรื่อง ผู้ตรวจสอบภาษี (Tax Audit) - อยากทราบว่า

(2.1) ขบวนการ ขั้นตอน ของการตรวจสอบภาษีในกัมพูชาเป็นเช่นไร?

(2.2) มีตารางการตรวจสอบภาษีของผู้ตรวจสอบหรือไม่ ? แต่ละปี ผู้ตรวจสอบภาษีมีกี่ทีม?

(2.3) GDT เคยได้ยินข่าวเรื่องเจ้าที่ที่รีดไถเงินจากบริษัทเพื่อปิดกรณีที่บริษัทถูกตรวจสอบ ข่าวนี้เป็นเรื่องจริงหรือไม่ หากมีความคืบหน้าของคดีไปถึงไหน

(3) ปัญหาเรื่อง ผู้ตรวจสอบภาษี (Tax Audit) - กรณีที่บริษัททำบัญชีอย่างโปร่งใส ผ่านการตรวจสอบจากผู้ตรวจสอบบัญชีที่ได้รับอนุญาตอย่างถูกต้อง แต่เจ้าหน้าที่กรมสรรพากรวินิจฉัยแตกต่าง จนต้องนำเรื่องขึ้นสู่ศาล อยากทราบว่า

- อะไรคือหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานตรวจสอบบัญชีอิสระ??มีหน้าที่แตกต่าง เพิ่มเติมจากผู้ตรวจสอบบัญชีอิสระ อย่างไร????

(4) ปัญหาเรื่อง ผลตอบแทนและคูปองที่จัดให้ลูกค้า (Rebate & Coupon to Customer) - กรณีที่บริษัทจ่ายผลตอบแทน (Rebate หมายถึง ผลตอบแทนจำนวนหนึ่งที่บริษัทจ่ายคืนให้ลูกค้ากรณีที่ซื้อสินค้าตามเป้าที่กำหนด) และคูปอง (Coupon หมายถึงจำนวนเงินสะสมที่จะจ่ายคืนให้แก่ลูกค้า) เมื่อบริษัทจ่ายเงินจำนวนดังกล่าวให้แก่ลูกค้า บริษัทจะจ่ายเต็มจำนวน อยากทราบว่ามีภาษีอะไรที่เกี่ยวกับเรื่องนี้บ้าง เพราะบริษัทจ่าย VAT เรียบร้อยใน Sale Report

(5) ปัญหาเรื่อง การจ้างแรงงานจากภายนอก - กรณีที่บริษัทจ้างแรงงานเพื่อมาทำงานรายวันหรือรายเดือนโดยมีการจ่ายค่าจ้างเป็นเดือน คนงานเหล่านี้ต้องจ่ายภาษีหรือไม่ หากต้องจ่ายจะเป็นการจ่ายภาษีอะไร??

(6) การซ่อมและบำรุงรักษา(รถยนต์หรือเครื่องปรับอากาศ) - กรณีที่บริษัทพบคือผู้ให้บริการบางรายคิด Vat บางรายไม่มี Vat เราจะทำอย่างไรกับผู้ให้บริการที่ไม่มี Vat (จำนวนเงินเท่าไหร่ที่ต้องคำนวณภาษี?? ภาษีจำนวนเท่าไหร่?)

(7) เบี้ยเลี้ยง (Up Country & Allowance) กรณีที่บริษัทส่งพนักงานออกไปทำงานประจำในต่างจังหวัด โดยให้เบี้ยเลี้ยงและค่าที่พัก รายจ่ายที่ว่านี้ต้องเสียภาษีด้วยหรือไม่?

(8) การรักษาพยาบาล(Medical Care) กรณีที่บริษัทตั้งงบประมาณไว้จำนวนหนึ่งเพื่อเป็นค่ายาและค่าบริการของแพทย์ เมื่อพนักงานไปโรงพยาบาล ขอถามว่า มีภาษีที่เกี่ยวข้องกับรายจ่ายนี้หรือไม่?

(9) เบี้ยเลี้ยงและค่าเดินทาง (Pediem & Travelling) กรณีที่บริษัทส่งพนักงานไปทำงานที่ต่างจังหวัดเป็นเวลา 2 หรือ 3 วัน บริษัทจะจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าโรงแรม อาหาร และ ค่าเลี้ยงรับรองลูกค้า ขอถามว่า มีภาษีที่เกี่ยวข้องกับรายจ่ายนี้หรือไม่?

(10) เงินทดรองจ่าย(Advance) บริษัทสามารถให้พนักงานยืมเงินทดรองจ่ายแล้วให้จ่ายคืนภายหลัง ขอถามว่า ทำได้หรือไม่ หากได้มีภาษีที่เกี่ยวข้องกับเงินยืมนี้หรือไม่?

(11) ภาษีหัก ณ ที่จ่าย (With holding Tax) โรงแรมและร้านอาหารมีปัญหา ว่า ซัพพลายเออร์ส่วนใหญ่ไม่ต้องการจะรับผิดชอบเรื่องการหักเงินภาษี ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของเราที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายเพื่อนำส่งรัฐบาล เพื่อเป็นการปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายใช่หรือไม่?

(12) ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Add Tax) ปัญหา คือ จะทำอย่างไรกับซัพพลายเออร์ซึ่งส่วนใหญ่ไม่มี ภาษีมูลค่าเพิ่ม

(13) ภาษีนำเข้า (Import Tax) ปัญหาของโรงแรมและร้านอาหาร มีว่า เมื่อเราทำการนำเข้า เจ้าหน้าที่จะมีคำถามมากมาย เช่นถามว่าทำไมนำเข้าหลายรายการ และถ้าหากเรามี Vat ที่จ่ายล่วงหน้าจำนวนมาก ผู้ตรวจสอบบัญชีจะเพ่งเล็งเราและสุ่มตรวจสอบ

(14) รายงานประจำเดือน (Monthly End Report) ปัญหาของโรงแรมและร้านอาหาร มีว่า เจ้าหน้าที่กรมสรรพากรไม่ยอมรับระบบแบบฟอร์มการรายงานของบริษัท โดยต้องการให้บริษัททำรายงานโดยใช้ Excell ซึ่งบริษัทเห็นว่าเป็นการเสียเวลาและสิ้นเปลืองที่ต้องทำรายงานเพิ่มอีกแบบเพื่อจัดส่งให้กรมสรรพากรเป็นการเฉพาะ

(15)รายงานการปิดบัญชีสิ้นปี (Year End Closing Report) ปัญหาของโรงแรมและร้านอาหาร มีว่า ต้องการคำแนะนำที่ชัดเจน เพราะในแบบฟอร์มรายงาน มีบางส่วนที่เราไม่ได้ใช้ และ บางส่วนไม่จำเป็นสำหรับเราที่จะต้องกรอกเพื่อทำให้สมบูรณ์

****